

Laikina versija

GENERALINIO ADVOKATO

PRIIT PIKAMÄE IŠVADA,

pateikta 2020 m. kovo 11 d.(1)

Byla C-231/19

Blackrock Investment Management (UK) Limited

prieš

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(*Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber*) (Aukštesnysis teismas (Mokesčių bylų ir kanclerio skyrius), Jungtinė Karalystė) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 135 straipsnio 1 dalies g punktas – Speciali investicinių fondų valdymo neapmokestinimas – Paslaugų visumos teikimas per IT platformą – Vienas paslaugų teikimas – Valdymo bendrovė – Nedidelė speciali investicinių fondų dalis“

1. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sistemai dar kartą teko susidurti su naujų technologijų iššūkiais. Šį kartą kalbama apie dirbtinį intelektą investicijų srityje, kiek tai susiję su skirtingais rėšiais investiciniais fondais.
2. 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos(2) 135 straipsnio 1 dalies g punkte aiškiai numatyta, kad speciali investicinių fondų (toliau – SIF) valdymas neapmokestinamas PVM. Ir, atvirkščiai, kitų investicinių fondų, kurie nėra SIF (toliau – kiti fondai), valdymas yra apmokestinamas šiuo mokesčiu.
3. Bendrovė *BlackRock Investment Management (UK) Ltd* (toliau – *BlackRock*) valdo tiek SIF, tiek kitus fondus. Vykdydama šią veiklą ji naudoja *BlackRock Financial Management Inc* (toliau – BFMI), Jungtinėje Amerikos Valstijose įsisteigusias bendrovės, kuri priklauso tai pačiai grupei kaip ir *BlackRock*, paslaugomis. BFMI valdo IT platformą *Aladdin* (toliau – *Aladdin*), kurioje teikiama daug įvairių investicijų valdymo paslaugų, kaip antai rinkos analizė, veiklos rezultatų kontrolė, rizikos vertinimas, teisės aktų laikymosi kontrolė ir sandorių įgyvendinimas. Kadangi BFMI – tai pagal Jungtinių Amerikos Valstijų teisę įsteigta bendrovė, *BlackRock* tenka taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą(3) ir pačiai sumokėti PVM už BFMI suteiktas paslaugas.
4. Pagrindinėje byloje *BlackRock* ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (Mokesčių ir muitų administratorius, Jungtinė Karalystė, toliau – mokesčių administratorius)

nesutaria dėl Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatyto atleidimo nuo mokesčių taikymo. Kadangi BFMI teikia valdymo paslaugas per *Aladdin* neatskiriant SIF ir kitų fondų, kyla klausimas dėl šioms paslaugoms taikytinos apmokestinimo tvarkos, kiek tai susiję su šiuo atleidimu nuo mokesčių.

5. *Upper Tribunal – Tax and Chancery Chamber* (Aukštesnysis teismas (Mokesčių bylų ir kanclerio skyrius), Jungtinė Karalystė), pateikęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismo klausia, ar minėtas atleidimas nuo mokesčių turi būti taikomas konkrečiomis bylos aplinkybėmis, t. y. kai valdymo paslaugos tuo pat metu teikiamos visų rūšių fondams per vieną IT platformą, ir kokiomis sąlygomis.

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisės nuostatos

6. Pagal Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalies c punktą „paslaugų teikimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks“, yra PVM objektas.

7. Šios direktyvos 132 straipsnio 1 dalies f punktas suformuluotas taip:

„Sandoriai, kurių valstybės narės neapmokestina PVM:

<...>

f) nepriklausomų asmenų grupių, kurių veikla neapmokestinama PVM arba kuriems vykdoma veikla, jie yra neapmokestinamieji asmenys, paslaugų savo nariams teikimas, kai šios paslaugos yra tiesiogiai būtinų jų nariams vykdomai šiai veiklai ir kai tos grupės iš savo narių reikalauja atlyginti tik jiems tenkančią bendrą išlaidų dalį, jei taip neapmokestinant neiškraipoma konkurencija.“

8. Minėtos direktyvos 135 straipsnio 1 dalies g punkte nustatyta:

„1. Sandoriai, kurių valstybės narės neapmokestina PVM:

<...>

g) [SIF], kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymas;

<...>“

9. Direktyvos 2006/112, kuri nuo 2007 m. sausio 1 d. panaikino ir pakeitė 1977 m. gegužės 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinų vertės mokesčių sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23, toliau – Šeštoji direktyva), 135 straipsnio 1 dalies g punkto formuluotą iš esmės atitinka Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies d punkto 6 papunkčio tekstas(4).

10. Direktyvos 2006/112 194 straipsnyje numatyta, jog tuo atveju, kai paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ne toje valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM, valstybės narės turi galimybių numatyti atvirkštinio apmokestinimo sistemos taikymą.

B. Jungtinės Karalystės teisės nuostatos

11. *Value Added Tax Act 1994* (1994 m. PVM ?statymas) 31 skyriaus 1 dalyje numatyta, be kita ko, kad:

„Preki? tiekimas ir paslaug? teikimas neapmokestinami, jei patenka ? vien? iš kategorij?, šiuo metu išvardyt? 9 priede <...>“

12. Min?to ?statymo 9 priedo 5 grup?s 9 punkte pamin?tas tam tikr? investicini? subjekt? ir konkre?i? r?ši? fond? „valdymas“. Šie subjektai ir šie fondai Jungtin?je Karalyst?je laikytini SIF.

II. Pagrindin? byla ir prejudicinis klausimas

13. *BlackRock* gauna paslaugas, kurias teikia BFMI – tos pa?ios grup?s bendrov?, ?sisteigusi Jungtin?se Amerikos Valstijose. *BlackRock* naudoja šias paslaugas tiek SIF, tiek kitiems fondams valdyti. Taikant atvirkštinio apmokestinimo sistem? b?tent *BlackRock* turi sumok?ti PVM, kur? tur?t? mok?ti BFMI už paslaugas, jos teikiamas *BlackRock*.

14. 2012 m. geguž?s 2 d. *BlackRock* papraš? mokes?i? administratoriaus pateikti aiškinam?j? rašt? d?l to, ar *Aladdin* paslaug? gav?jams, vykdančioms SIF valdymo veikl?, gali b?ti taikomas atleidimas nuo PVM.

15. 2013 m. liepos 24 d. *BlackRock* pateik? prašym? d?l PVM gr?žinimo už laikotarp? nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. kovo 3 d.

16. 2013 m. rugpj??io 30 d. raštu mokes?i? administratorius atmet? prašym? d?l atleidimo nuo PVM ir prašym? d?l PVM gr?žinimo.

17. *BlackRock* pareišk? ieškin? *First-tier Tribunal – Tax Chamber* (Pirmosios instancijos teismas (Mokes?i? byl? skyrius), Jungtin? Karalyst?), o šis 2017 m. rugpj??io 15 d. sprendimu ieškin? atmet?. Šis teismas, be kita ko, nusprend?, kad *Aladdin* teikiamos paslaugos – tai „valdymo“ paslaugos, kurioms taikytinas Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytas atleidimas nuo mokes?io. Ta?iau PVM suma negal?jo b?ti nustatyta remiantis paslaug?, kurias BFMI teikia tik kitiems fondams, proporcinga dalimi, nes šios paslaugos buvo vienodai ir tuo pat metu teikiamos ir SIF, ir kitiems fondams. Kadangi kiti fondai sudaro didži?j? *BlackRock* valdom? fond? dal?, atsižvelgiant tiek ? j? skai?i?, tiek ? j? vert?, kitiems fondams ir SIF turi b?ti taikomas vienas mokes?io tarifas. B?tent tokiomis aplinkyb?mis *BlackRock* apskund? š? sprendim? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui.

18. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nurodo, kad tam tikri faktai yra aišk?s. Pirma, jis pažymi, jog *BlackRock* viduje už fond? valdym? atsakingi asmenys yra portfeli? valdytojai. Investicij? valdymas – tai analiz?s, sprendim? pri?mimo, sandori? ir mok?jim? ?gyvendinimo bei poprekybini? susitarim? derinimo ciklas. Antra, *BlackRock* fond? valdymo paslaugos teikiamos per *Aladdin* – platform?, kuri? sudaro kompiuterin?s technikos, programin?s ?rangos ir žmogaus darbo derinys. Be to, *Aladdin* funkcijos apima vis? investicij? cikl?. Apskritai *Aladdin* teikia portfelio valdytojams veiklos rezultat? ir rizikos analiz?s bei kontrol?s paslaugas siekdama pad?ti jiems priimti investavimo sprendimus, taip pat stebi, kaip laikomasi teis?s akt?, ir sudaro *BlackRock* portfeli? valdytojams s?lygas ?gyvendinti prekybinius sprendimus. Tre?ia, *BlackRock* valdo tiek SIF, tiek kitus fondus ir naudoja *Aladdin* valdymo paslaugas visiems šiems fondams valdyti. Ketvirta, tiek pagal fond? skai?i?, tiek pagal valdom? aktyv? vert? didžioji dalis fond?, kuriems šiuo metu *BlackRock* teikia valdymo paslaugas, – tai kiti fondai. Penkta, BFMI teikia valdymo paslaugas ne tik *BlackRock*, bet ir kitiems fond? valdytojams, ir kai kurie iš j? valdo daugiausia SIF.

19. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, jog kyla klausimas, ar pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkt? leidžiama proporcingai paskirstyti atlyg? už vien? ir t? pat? paslaug? teikim? atsižvelgiant ? paslaug? paskirt?. Šiuo klausimu jis susiduria su dviem priešingais teiginiais. Mokes?i? administratorius teigia, kad visos *Aladdin* paslaugos, kuriomis naudojasi *BlackRock* turi b?ti apmokestinamos PVM, nes ši bendrov? daugiausia valdo kitus fondus, o *BlackRock* savo ruožtu mano, kad jos gaunamos *Aladdin* paslaugos bet koku atveju tur?t? b?ti neapmokestinamos tiek, kiek jos naudojamos SIF, ir kad ši? fond? vert? gali b?ti nustatyta pagal tai, koki? bendros valdom? fond? sumos dal? sudaro SIF.

20. Šiuo klausimu pažymima, kad 2017 m. geguž?s 4 d. Sprendime *Komisija / Liuksemburgas* (5) d?l Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punkte numatyto atleidimo nuo mokes?io Teisingumo Teismas iš principo sutiko, jog yra galimas proporcingas paskirstymas remiantis vieno ir to paties paslaug? teikimo paskirtimi, t. y. tuo, ar šis paslaug? teikimas skirtas neapmokestinamiems elementams, ar PVM apmokestinamiems elementams. Taigi logiškai kyla klausimas, ar toks paskirstymas galimas ir kitais atleidimo nuo mokes?io atvejais, kaip antai numatytais tos pa?ios direktyvos 135 straipsnio 1 dalies g punkte. Vis d?lto prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad tame sprendime nepateikta aiški? gairi? d?l šioje byloje priimtino sprendimo, nes atrodo, kad proporcingas išlaid? paskirstymas ir j? dalies neapmokestinimas grindžiamas praktiniais sumetimais, o ne argumentais, paremtais nuostatos esme ar teleologiniu aiškinimu.

21. Taigi, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad taikant Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkt? galb?t gal?t? b?ti pasiremta poži?riu, pagal kur? leidžiamas atlygio už vien? ir t? pat? valdymo paslaug? teikim? proporcingas paskirstymas paslaugoms, skirtoms SIF valdyti, ir toms, kurios skirtos kitiems fondams valdyti. Vis d?lto jis kelia klausim?, kaip šis poži?ris tur?t? b?ti derinamas su išvada, kad vienas preki? tiekimas ar vienas paslaug? teikimas turi b?ti apmokestinami atsižvelgiant ? naudojim?, kuriam šios prek?s ar paslaugos yra skirtos daugiausia arba iš esm?s.

22. Tod?l prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad tokiomis aplinkyb?mis, kai paslaugos yra naudojamos tiek SIF, tiek kitiems fondams valdyti, jis negali patikimai nustatyti, koks b?t? tinkamas Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkto aiškinimas, b?tinąs sprendimui byloje priimti.

23. Šiomis aplinkyb?mis *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Aukštesnysis teismas (Mokes?i? byl? ir kanclerio skyrius), Jungtin? Karalyst?) nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„Tinkamai aiškinant [Direktyvos 2006/112] 135 straipsnio 1 dalies g punkt?, jeigu valdymo paslaug?, kaip tai suprantama pagal š? straipsn?, vien? ir t? pat? teikim? paslaug? teik?jas tre?iasis asmuo atlieka fondo valdytojui ir šis fondo valdytojas naudoja šias paslaugas ir [SIF], ir [kitiems fondams] valdyti:

a) ar šiam vienam paslaug? teikimui turi b?ti taikomas vienas mokes?io tarifas? Jeigu taip, kaip šis vienas tarifas turi b?ti nustatytas;

(b) o gal užmokestis už š? vien? ir t? pat? paslaug? teikim? turi b?ti proporcingai paskirstytas pagal valdymo paslaug? naudojim? (pavyzdžiui, remiantis atitinkamai SIF ir kit? fond? valdomomis sumomis) ir tada vieno paslaug? teikimo dalis b?t? laikoma neapmokestinama PVM, o kita dalis – apmokestinama PVM?“

III. Procesas Teisingumo Teisme

24. *BlackRock*, Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Europos Komisija pateikė rašytines pastabas.

25. Per 2019 m. gruodžio 18 d. vykusį posėdį žodinius paaiškinimus pateikė *BlackRock*, Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Komisija.

IV. Analizė

26. Užduodamas savo klausimų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas iš esmės klausia, ar paslaugos, kurias trečiasis asmuo – paslaugų teikėjas – teikia fondų valdytojui, gali būti neapmokestinamos PVM pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą ir kokios taisyklės taikytinos šiam atleidimui nuo mokesčio tuo atveju, kai šios paslaugos tuo pat metu naudojamos ir SIF, ir kitiems fondams valdyti.

27. Konkretiai kalbant, minėtas teismas siekia sužinoti, ar šio paslaugų teikimo apmokestinamoji vertė gali būti paskirstyta atsižvelgiant į fondų aktyvų vertę. Iš tiesų, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad aptariamos paslaugos tuo pat metu yra teikiamos ir SIF, kurių valdymas iš principo neapmokestinamas, ir kitiems fondams, kurių valdymas yra apmokestinamas PVM. Būtent dėl to, kad vienos ir tos pačios paslaugos paskirtis yra dvejopa, kyla problemų pagrindinėje byloje. Siekiant jas išspręsti reikia nustatyti, ar apmokestinamoji vertė(6) turi būti apibrėžta remiantis vien tik paslauga, kurias *Aladdin* teikia kitų fondų valdytojams, kaina.

28. Nors jurisprudencija dėl su investicinių fondų valdymu susijusių sandorių neapmokestinimo pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą yra pakankamai išplėtotą(7), kiek man žinoma, jokiam Teisingumo Teismo sprendime nebuvo nagrinėtos aplinkybės, tapatinamos pagrindinės bylos aplinkybės, t. y. susijusios su dvejopa paslauga, skirta tiek SIF, tiek kitų fondų valdymui užtikrinti, paskirti. Kadangi Teisingumo Teismas jau daug kartų aiškino Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalį ir prieš tai galiojusį nuostatą, man atrodo būtina priminti kai kuriuos principus, kiek tai susiję su atleidimo nuo mokesčio atvejais pagal šį nuostatą (A dalis), paskui reikia apibrėžti ginčo, susijusio su šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo mokesčio taikymo sritimi, ribas šioje byloje (B dalis) ir, galiausiai, – nustatyti, koks mokesstinis vertinimas taikytinas nagrinjamam paslaugų teikimui (C dalis).

A. Pirminės pastabos dėl Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje numatytą atleidimo nuo mokesčio atvejų

29. Pirma, iš suformuotos jurisprudencijos išplaukia, kad Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje numatyti neapmokestinimo atvejai yra savarankiškos Sąjungos teisės sąvokos, kurių tikslas – išvengti prieštaravimų taikant PVM sistemą valstybėse narėse ir kurios turi būti aiškinamos atsižvelgiant į bendros PVM sistemos bendrą kontekstą(8).

30. Antra, primintina, kad sąvokos, vartojamos Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje numatytiems neapmokestinimo atvejams apibrėžti, turi būti aiškinamos siaurai, nes tai yra bendrojo principo, pagal kurį PVM apmokestinamas kiekvienas apmokestinamojo asmens paslaugų teikimas už atlygą, išimtis(9). Vadinasi, tuomet, kai paslaugų teikimui netaikomi Direktyvoje 2006/112 numatyti atleidimo nuo mokesčio atvejai, tokia paslauga apmokestinama PVM pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktą(10).

31. Taigi, minėtas sąvokos aiškinimas turi atitikti tikslus, kurių siekiama Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje numatytais atleidimo nuo mokesčio atvejais ir juo turi būti paisoma reikalavimų,

kylan?i? iš mokes?i? neutralumo principo, neatsiejamo nuo bendros PVM sistemos. Iš pastarojo principo išplaukia, kad ?kio subjektai turi tur?ti galimyb? pasirinkti veiklos organizavimo form?, kuri griežtai ekonominiu poži?riu jiems labiausiai tinka, nerizikuodami, kad j? sandoriams nebus taikomas šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo mokes?io(11).

B. D?l gin?o, susijusio su Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkto taikymo sritimi, rib?

32. Pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkt? PVM neapmokestinamas „[SIF], kaip juos apibr?žia valstyb?s nar?s, valdymas“. Iš šios nuostatos teksto matyti, pirma, kad ji taikoma ne visiems fondams, o tik tiems, kurie apibr?žti kaip SIF. Antra, ? šio atleidimo nuo mokes?io taikymo srit? patenka tik prie „valdymo“ priskirtina veikla(12). Tam, kad veikla gal?t? b?ti laikoma „SIF valdymu“ ir jai b?t? taikomas min?tas atleidimas nuo mokes?io, ji turi atitikti šiuos du reikalavimus.

33. Kalbant konkre?iau, iš jurisprudencijos, susijusios su Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytu atleidimu nuo mokes?io, išplaukia, kad s?voka „SIF“ apima visus SIF, kad ir kokia b?t? j? teisin? forma(13). Taigi, ? šios nuostatos taikymo srit? patenka tiek kolektyvinio investavimo subjektai, steigiami pagal sutar?i? teis? arba pagal patik?jimo teis?, tiek steigiami pagal ?status(14). Be to, kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, pagal š? nuostat? valstyb?ms nar?ms suteikiama teis? apibr?žti SIF s?vok?(15), ta?iau ši teis? „negali pažeisti S?jungos teis?s akt? leid?jo vartojam? atleidimo nuo mokes?io s?vok?“ (16). Šioje byloje, atsižvelgiant ? jos medžiagoje pateikt? informacij?, visiškai nekyia abejonis, d?l to sutaria ir bylos šalys, kad tarp kit? fond?, kurie naudojami BFMI paslaugomis, yra ir SIF(17).

34. Atvirkš?iai, d?l klausimo, ar BFMI paslaugos priskirtinos SIF *valdymui*, pažym?tina, jog Teisingumo Teismas 2006 m. geguž?s 4 d. Sprendime *Abbey National*, kiek tai susij? su s?voka „valdymas“, vis? pirma nurod?, kad ši s?voka apibr?žtina remiantis išimtinai S?jungos teise, tod?l tai yra savarankiška šios teis?s s?voka ir valstyb?s nar?s neturi jokios diskrecijos šiuo klausimu(18).

35. D?l s?vokos „valdymas“ turinio primintina, kad jis buvo patikslintas daugelyje Teisingumo Teismo sprendim?. Vis? pirma Teisingumo Teismas nusprend?, kad ? Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkto taikymo srit? patenka ne tik portfelio valdymas, bet ir pa?i? kolektyvinio investavimo subjekt? administravimas(19). Ir, atvirkš?iai, ? min?t? taikymo srit? nepatenka kolektyvinio investavimo subjekt? depozitoriumo funkcijos(20). Be to, savo Sprendime *GfBk*(21) Teisingumo Teismas patikslino, kad tokios teikiamos paslaugos, kaip fondo pajam? ir investicini? vienet? ar akcij? kain? apskai?iavimas, turto vertinimas, apskaita, pajam? paskirstymo deklaracijos parengimas, informacijos ir dokument? periodin?ms ataskaitoms ir mokes?i?, statistin?ms bei PVM deklaracijoms teikimas, taip pat pajam? prognozi? rengimas, patenka ? SIF „valdymo“ s?vok?(22).

36. Teisingumo Teismas taip pat nurod?, kad Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytas SIF valdymas apibr?žiamas pagal suteikt? paslaug? *pob?d?*, o ne pagal j? teik?j? ar gav?j?(23). Taigi, jis nusprend?, jog siekiant kvalifikuoti fondus kaip SIF jokia aplinkyb? netrukdo, kad investicini? fond? valdym? sudaryt? kelios atskiros paslaugos ir kad tam tikras iš j? teikt? tre?iasis asmuo – valdytojas(24).

37. Galiausiai, ir svarbiausia, Teisingumo Teismas išpl?tojo kriterijus, pagal kuriuos tam, kad tre?iojo asmens – valdytojo – suteiktos valdymo paslaugos b?t? kvalifikuojamos kaip nuo mokes?io atleisti sandoriai, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkt?, šios paslaugos turi sudaryti *atskir?* bendrai ?vertint? *grup?* ir turi b?ti *b?dingos* ir *esmin?s* SIF valdymui(25). Darytina išvada, kad remiantis šia jurisprudencija nagrin?jamas atleidimas nuo

mokesčio apima ne visas SIF valdymo formas, o tik šiuos kriterijus atitinkantį SIF valdymą. Vis dėlto savo rašytiniuose pastabose Komisija išdėsto abejones dėl BFMI teikiamų paslaugų kvalifikavimo ir ypač dėl to, ar jos yra būdingos SIF valdymui.

38. Šioje byloje iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, jog *BlackRock* gauna paslaugas, BFMI teikiamas per *Aladdin* platformą, kurias ji naudoja valdydama tiek SIF, tiek kitus fondus. Konkrečiau kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, jog *Aladdin* teikia rinkos analizės, veiklos rezultatų kontrolės ir rizikos vertinimo paslaugas, kad padėtų portfelių valdytojams priimti investavimo sprendimus. Antra, *Aladdin* stebi, kaip laikomasi teisės aktų. Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paaiškina, jog *Aladdin* sudaro sąlygas įgyvendinti sprendimus dėl sandorių. Taigi, *Aladdin* funkcijos apima visą investavimo ciklą padedant portfelių valdytojams priimti investavimo sprendimus, laikytis teisės aktų ir įgyvendinti sprendimus dėl sandorių. Tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, tiek *First-tier Tribunal – Tax Chamber* (Pirmosios instancijos teismas (Mokesčių bylų skyrius)) padarė išvadą, kad BFMI per *Aladdin* platformą teikiamos paslaugos atitinka Teisingumo Teismo suformuluotus kriterijus, taikytinus nustatant, ar paslaugos, kurias trečiasis asmuo – paslaugų teikėjas – teikia fondų valdytojui, gali būti neapmokestinamos pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą, t. y. ar jos sudaro atskirą bendrai vertintą grupę ir yra būdingos ir esminės SIF valdymui(26).

39. Net jei pagrindinis bylos aplinkybės galėtų suteikti puikią galimybę peržiūrėti kriterijus, kuriuos turi atitikti paslaugų teikimas, kvalifikuotinas kaip „SIF valdymas“ pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą, ir kurie taikytini tuo atveju, kai šios paslaugos teikiamos per IT platformą, manau, kad ši diskusija negalima nagrinėjant šią bylą. Šiuo klausimu primintina, pirma, kad vykstant SESV 267 straipsnyje tvirtintai teismo bendradarbiavimo procedūrai tik nacionalinis teismas gali vertinti tiek tai, ar yra būtinas prejudicinis sprendimas, tiek Teisingumo Teismui pateikiamą klausimą svarbų(27). Antra, vykstant šiam bendradarbiavimui nacionaliniai teismai turi išanalizuoti nagrinjamus sandorius, o Teisingumo Teismas turi minėtiems teismams nurodyti visus su Sąjungos teise susijusius aiškinimo kriterijus, kurie gali būti naudingi priimant sprendimą į nagrinjamąją bylą(28). Konkrečiai kalbant, būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi visą informaciją, leidžiančią išanalizuoti kiekvieną iš pagrindinių byloje nagrinjamų sandorių, ir gali vertinti, ar ši paslaugų teikimui taikytina sąvoka „SIF valdymas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą(29).

40. Šioje byloje visiškai nekyla abejonė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išnagrinėjo pirmiau nurodytus taikymo kriterijus, atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl aptariamo atleidimo nuo mokesčio. Atlikęs išsamų analizę šis teismas padarė išvadą, kad trečiųjų asmenų paslaugos, kurias BFMI teikia per *Aladdin* SIF valdyti, atitinka minėtus kriterijus(30). Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiame prašyme Teisingumo Teismo klausia, ar vienam paslaugų teikimui turi būti taikomas vienas ir tas pats apmokestinimo tarifas ir ar atlygis už šias paslaugas turi būti nustatytas konkrečiai atsižvelgiant į valdymo paslaugų paskirtį.

41. Vadinas, šioje byloje negali būti grąžtama prie klausimo, ar šiuolaikiniame pasaulyje, kur vis daugiau paslaugų teikiama skaitmeniniais būdais, reikėtų patikslinti jurisprudencijoje tvirtintus kriterijus, susijusius su trečiųjų asmenų teikiamomis valdymo paslaugomis, jei šios paslaugos teikiamos per elektroninę platformą. Šiuo aspektu pabrėžtina, kad pagrindinėje byloje kyla platesnis klausimas, t. y. klausimas, ar paslaugų būdingumo reikalavimas, kurį turi atitikti tretieji asmenys – paslaugų teikėjai, tenkinamas tuo atveju, kai šios paslaugos teikiamos per IT platformą, vienodai veikiančią visą fondų atžvilgiu(31). Kad ir kaip būtų, atsižvelgiant į šios išvados 39 punkte pateiktą konstatavimą, nagrinėjant prejudicinį klausimą pakanka remtis prielaida, kad paslaugos, kurias BFMI teikia per savo *Aladdin* platformą (toliau – *Aladdin*

paslaugos), nors ir skirtos kitiems fondams valdyti, yra b?dingos ir esmin?s SIF valdymui ir sudaro atskir? grup?.

C. D?l vieno paslaug? teikimo mokestinio vertinimo

42. Vis? pirma pažym?tina, kad vienas paslaug? teikimas(32) yra galimas susiklos?ius dviej? r?ši? situacijoms(33). Sprendime *Deutsche Bank*(34) Teisingumo Teismas iš esm?s nusprend?, kad ir tuomet, kai dvi ar daugiau dali? ar veiksm?, kuriuos atlieka apmokestinamasis asmuo, yra taip glaudžiai susij?, jog objektyviai sudaro vien? ekonomiškai neskaidom? paslaug?, kuri? padalyti b?t? nenat?ralu, laikoma, kad teikiama viena paslauga(35). Be to, tame sprendime(36) Teisingumo Teismas nusprend?, kad šios dvi sudedamosios dalys yra „ne tik neatskiriamos“, bet ir turi b?ti vertinamos „vienodai“, jei „jos viena kitai yra b?tinios teikiant vis? paslaug?, tod?l negalima vienos laikyti pagrindine paslauga, o kitos – papildoma“(37). Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad dominuojantis vieno paslaug? teikimo elementas turi b?ti nustatytas ?vertinus visum? ir atsižvelgiant ? element?, susijusi? su nagrin?jamu atleidimu nuo mokes?io, kokybin? ir kiekybin? svarb?, palyginti su elementais, kuriems netaikytinas šis atleidimas nuo mokes?io(38).

43. Jei darome prielaid?, kad *Aladdin* paslaugos, nors jos skirtos ir kitiems fondams valdyti, yra b?dingos ir esmin?s SIF valdymui ir sudaro atskir? grup?, reikia išnagrin?ti, ar jos sudaro vien? ekonomiškai neskaidom? paslaug? teikim? (1). Paskui kyla klausimas d?l mokestinio vertinimo, nes yra sprendim?, pagal kuriuos leidžiamas skirtingas atskir? sandori? vertinimas, ir priimdamas šiuos sprendimus Teisingumo Teismas nukrypo nuo klasikin?s jurisprudencijos (2). Galiausiai, reikia išnagrin?ti konkret? investicini? fond? bendrov?s atvej?, kai SIF sudaro nedidel? šios bendrov?s dal? (3).

1. D?l paslaug? teikimo kvalifikavimo kaip vieno paslaug? teikimo

44. Iš prašymo priimti prejudicin? sprendim? ir iš prie jo prid?t? sprendim?(39) matyti, jog nacionaliniai teismai *Aladdin* paslaugas kvalifikavo kaip vien? paslaug? teikim?. Vis d?lto, kadangi š? vien? paslaug? teikim? *BlackRock* naudoja tiek SIF, tiek kitiems fondams valdyti, šali? nuomon?s skiriasi d?l klausimo, ar šioje byloje paslaug? teikimas laikytinas „vienu ir neskaidomu paslaug? teikimu“, ar jis turi b?ti analizuojamas kaip pagrindinis paslaug? teikimas – kit? fond?, sudaran?i? didži?j? *BlackRock* valdom? fond? dal?, valdymas, ir papildomas paslaug? teikimas – SIF, sudaran?i? nedidel? *BlackRock* valdom? fond? dal?, valdymas. Atrodo, kad prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo klausimas paremtas prielaida, jog *Aladdin* paslaugos sudaro vien? paslaug? teikim?, susidedant? iš keli? element?.

45. Vis d?lto, Komisijos teigimu, šioje byloje n?ra vieno paslaug? teikimo, kuris gali b?ti skirstomas ? pagrindin? element? ir vien? ar kelis papildomus elementus(40). Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? mano priešingai, kad nagrin?jamas paslaug? teikimas sudaro vien? paslaug? teikim?, susidedant? iš keli? element?, nes kit? fond? valdymas – tai kiekybiniu ir kokybiniu poži?riu dominuojantis šio paslaug? teikimo elementas. Tai reiškia, kad turi b?ti apmokestintas visas vienas paslaug? teikimas. Siekdamas išspr?sti šią problem? ir kvalifikuoti aptariam? paslaug? teikim?, išnagrin?siu jurisprudencij? d?l vieno sud?tinio paslaug? teikimo.

46. Vis? pirma primintina, kad PVM tikslais kiekvienas paslaug? teikimas paprastai turi b?ti laikomas atskiru ir savarankišku, kaip matyti iš Direktyvos 2006/112 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos. Tai reiškia, kad sandoris, kur? ekonominiu poži?riu sudaro vienas paslaug? teikimas, negali b?ti dirbtinai skaidomas, kad neb?t? pakeistas PVM sistemos veikimas(41). Vis d?lto negalima atmesti tikimyb?s, kad d?l savo sud?tingumo paslaug? teikimas gali apimti elementus, kurie, vertinami atskirai, b?t? apmokestinami skirtingai. Šiuo klausimu jurisprudencijoje nurodyta, jog jei paslaug? teikimas apima pagrindin? element? ir papildom? element?, šiam papildomam

elementui taikytina tokia pat apmokestinimo tvarka kaip ir pagrindiniam. Tai yra jurisprudencija, kurioje įgyvendinamas *accessorium principale sequitur* principas.

47. Jurisprudencija, kurioje buvo įtvirtintas šis požiūris, buvo suformuota, be kita ko, priėmus Sprendimą *CPP*(42). Byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, Teisingumo Teismui reikėjo nustatyti, ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies a punkte numatytas draudimo sandorio atleidimas nuo mokesčio galėjo būti taikomas įvairioms paslaugoms, kurios buvo teikiamos pagal vieną planą siekiant suteikti kredito kortelių turėtojams už tam tikrą atlygą draudimo paslaugą ir kortelių registravimo paslaugą(43). Teisingumo Teismas priminė principą, pagal kurį „teikimas, kurį ekonominiu požiūriu sudaro viena paslauga, negali būti dirbtinai skaidomas, kad nebūtų pakeistas PVM sistemos veikimas“(44). Taigi, vienas paslaugų teikimas yra tuomet, kai vienas ar keli elementai turi būti laikomi sudarančiais pagrindinį teikimą, o vienas ar keli kiti elementai, atvirkščiai, turi būti laikomi vienu ar keliais papildomais teikimais, kuriems taikoma pagrindinio teikimo apmokestinimo tvarka(45). Teisingumo Teismas taip pat patikslino, kad paslaugų teikimas turi būti laikomas papildančiu pagrindinį teikimą, jei klientams jis pats yra ne tikslas, o priemonė geriausiomis sąlygomis naudotis teikėjo pagrindine paslauga(46).

48. Paskui šis požiūris, kad papildomam elementui taikytina tokia pat tvarka kaip pagrindiniam, buvo neseniai patvirtintas kitose bylose.

49. Pavyzdžiui, byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Žamberk*(47), Teisingumo Teismas nagrinėjo klausimą, ar įėjimas į vandens parką, kuriame lankytojams siūlomi ne tik įrenginiai, leidžiantys užsiimti sporto veikla, bet ir kitokia pramoga ir poilsio veikla, patenka į Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies m punkto taikymo sritį. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad aplinkybė, jog vandens parkas siūlo vienos rūšies įėjimo bilietą, kuris suteikia teisę naudotis visais įrenginiais, ir nedaromas joks skirtumas pagal faktiškai naudojamą įrenginį rūšį, jos naudojimo būdą ir trukmę per įėjimo bilieto galiojimo laiką, yra svarbus vienos sudėtinės paslaugos buvimo rodymas(48). Tai reiškia, kad jei keli elementai siūlomi kaip visuma, nedarant jokio skirtumo pagal faktiškai naudojamus elementus, jie turi būti vertinami vienodai.

50. Tokio pat požiūrio laikytasi Sprendime *Stadion Amsterdam*(49). Byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, Teisingumo Teismas turėjo pareikšti nuomonę, kaip turi būti apmokestinamas bilietas, suteikiantis lankytojui galimybę pasinaudoti ekskursija su gidu po AFC Ajax stadioną ir aplankyti šio futbolo klubo muziejų. Teisingumo Teismas kvalifikavo šiuos sandorius kaip vieną paslaugų teikimą, kurį sudaro pagrindinis elementas – ekskursija su gidu po stadioną, ir papildomas elementas – apsilankymas AFC Ajax muziejuje. Teisingumo Teismas, be kita ko, nagrinėjo klausimą, koks PVM tarifas taikytinas šiam vienam paslaugų teikimui. Šiuo klausimu jis aiškiai patikslino, jog „iš to, kad pats sandoris, apimantis kelis elementus, kvalifikuojamas kaip vienas paslaugų teikimas, matyti, kad šis sandoris turėtų būti apmokestinamas *vienu ir tuo pačiu PVM tarifu*“, nes „[v]alytys naršys suteikta galimybė vieno paslaugų teikimo elementams taikyti skirtingus PVM tarifus dirbtinai suskaidytų šį teikimą ir sukeltų grėsmę, kad PVM sistemos veikimas bus pakeistas“(50). Mano nuomone, yra aišku, kad vienam sandoriui, kurį sudaro keli elementai, turi būti taikomas vienodas vertinimas(51).

51. Galiausiai, atsižvelgdamas į šios bylos faktines aplinkybes, kaip antai apibūdintosios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, manau, kad šiuo atveju nekalbama apie situaciją, susijusią su *accessorium principale sequitur* prielaida. Iš tiesų, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, jog *BlackRock* valdytojai naudoja įvairią informaciją, kuri apima skirtingus investavimo veiklos etapus, bet kuri, vertinant bendrai, gali būti laikoma vienu informacijos, teikiamos pagal 2010 m. sausio 1 d. licenciną ir *Aladdin* paslaugų sutartį(52), srautu. Nors negalima paneigti, kad visos pirmiau nurodytos paslaugos galėtų būti teikiamos atskirai, iš per posūdį pateiktą paaiškinimą ir Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos(53) atrodo

išplaukia, kad portfeli? valdytojai siekia gauti šiuos elementus visus kartu, tod?l gali b?ti manoma, jog jie laikytini tiek glaudžiai susijusiais, kad objektyviai sudaro vien? ekonomiškai neskaidom? paslaug? teikim?. Taigi, kaip matyti iš prašymo priimti prejudicin? sprendim?, aptariamo paslaug? teikimo vert?, ši? paslaug? gav?jo poži?riu, sudaro galimyb? naudoti IT platform? bendrai skirtingiems investavimo ciklams. Konkrečiau kalbant, rink? analiz?s, veiklos rezultat? kontrol?s, rizikos ?vertinimo, teis?s akt? laikymosi kontrol?s ir sandori? ?gyvendinimo paslaugos gali b?ti teikiamos kartu, gali papildyti viena kit? ir b?ti vienodai svarbios. Tod?l atrodo, kad aptariamas paslaug? teikimas – tai vienas teikimas, susidedantis iš keli? vienodai svarbi? element?(54).

52. Tod?l ekonominiu poži?riu tai yra paslaugos, kurias *BlackRock* perka kartu tam, kad vykdyt? jai priklausan?i? fond? investicij? valdymo veikl?. Kadangi tie patys *Aladdin* paslaug? elementai naudojami tiek SIF valdyti, t. y. sandoriui, kuriam taikomas Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytas atleidimas nuo mokes?io, tiek kitiems fondams valdyti, t. y. sandoriui, kuriam negali b?ti taikomas šis atleidimas nuo mokes?io, kyla klausimas d?l šioms paslaugoms taikytino mokestinio vertinimo.

2. D?l skirtingo atskir? sandori? vertinimo

53. *BlackRock* iš esm?s teigia, kad Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktas gali b?ti aiškinamas taip, jog pagal j? leidžiama diferencijuoti vieno ir to paties paslaug? teikimo apmokestinam?j? vert? taip, kad ? ši? apmokestinam?j? vert? patekt? tik sandoriai, ?gyvendinti fondo, kurio valdymas n?ra atleistas nuo mokes?io, naudai. Ji teigia, kad kai aptariam? paslaug? gav?jas valdo SIF ir kitus fondus, reikia nustatyti atlygio už šias paslaugas proporcing? dal?, apskai?iuot? atsižvelgiant ? min?t? paslaug? gav?jo „valdom? aktyv? vert?“.

54. Tiek Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?, tiek Komisija teigia priešingai, kad tas pats paslaug? teikimas, susidedantis iš keli? element? ir daugiausia skirtas kit? nei SIF fond? valdymui, kuris yra apmokestinamas, negali b?ti taip apibr?žtas, tod?l turi b?ti apmokestintas visas.

a) Jurisprudencijoje pripažint? išim?i? netaikymas šioje byloje

55. Kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos ir šali? pastab?, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje jau buvo atvej?, kai buvo pripažintas skirting? PVM tarif? taikymas vienam paslaug? teikimui. Tarp sprendim?, pamin?t? nutartyje d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim?, kaip pabr?ž? Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?, tik sprendimai *Talacre Beach Caravan Sales*(55) ir *Komisija / Pranc?zija*(56) – tai atvejai, kai Teisingumo Teismas leido, kad skirtingiems vieno paslaug? teikimo elementams b?t? taikomas skirtingas apmokestinimas PVM(57). Vis d?lto, nepaisant prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nuorodos ? šiuos išimtinus sprendimus(58), manau, kad šioje byloje jie netaikytini, nes jais ne?tvirtinta bendr?j? princip?.

56. Iš ties?, pirma, byla, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Talacre Beach Caravan Sales*(59), buvo susijusi su klausimu, ar priekabiniai nameliai ?ranga turi b?ti apmokestinama taip pat, kaip ir patys priekabiniai nameliai. Pagal Jungtin?s Karalyst?s teis?s aktus(60) nulinis tarifas buvo taikomas tik patiems priekabiniams nameliams, ir buvo aiškiai numatyta, kad šis tarifas netaikomas j? ?rangai. Vis d?lto Teisingumo Teismas nusprend?, kad jei pagrindiniam vieno preki? tiekimo elementui taikomas nulinis tarifas (atleidimas nuo mokes?io suteikiant teis? susigr?žinti sumok?t? mokest?), kiti papildomi elementai vis d?lto išlieka apmokestinami. Taigi, vieno sandorio, kur? sudaro keli elementai, koncepcija ne?pareigoja valstybi? nari? taikyti tokio pat vertinimo kitiems elementams.

57. Vis d?lto svarbu pabr?žti, kad aplinkyb?s šioje byloje buvo labai ypatingos, nes buvo nagrin?jama pagal Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 2 dal?(61) valstyb?ms nar?ms palikta galimyb? taikyti atleidim? nuo mokes?io (suteikiant teis? susigr?žinti sumok?t? mokest?), kuris

prilygintinas *stand-still* išlygai ir kuriuo nukrypstama nuo nuostatos, numatančios prastą PVM tarifą(62). Be to, Teisingumo Teismas aiškiai pripažino nagrinėjamos bylos išimtinį pobūdį, pažymėjus, kad „žinoma, jeigu iš šios teismų praktikos išplaukia, kad vienam tiekimui iš principo taikomas tik vienas PVM tarifas, ji neprieštarauja atskiram tam tikrą sudėtinį šio tiekimo dalį apmokestinimui, kai tik toks apmokestinimas atitinka Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytas atleidimo nuo mokesčio suteikiant teisę susigrąžinti sumokėtą mokestį taikymo sąlygas“ (63).

58. Antra, nagrinėdamas bylą, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Komisija / Prancūzija*(64) ir kuri buvo susijusi su mokestiniu vertinimu, taikytinu palaikyti gabenimui transporto priemone teikiant laidojimo įmonių paslaugas(65), Teisingumo Teismas turėjo nustatyti, ar Prancūzijos Respublika nevykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/112 96–98 straipsnius ir 99 straipsnio 1 dalį. Iš esmės, Komisijos teigimu, dirbtinai atskyrusi palaikyti gabenimo transporto priemone paslaugų nuo laidojimo įmonių teikiamų paslaugų visumos, ši valstybė narė turėjo taikyti du skirtingus PVM tarifus dviem paslaugų teikimo, kuris turi būti laikomas vienu, sudedamosioms dalims. Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad Prancūzijos teisės nuostatos nepažeidžia Direktyvos 2006/112 98 straipsnio 1 dalies, kurioje numatyta valstybių narių teisė taikyti lengvatinius PVM tarifus šios direktyvos III priede nustatytoms kategorijoms priklausančių prekių tiekimui ar paslaugų teikimui, t. y., be kita ko, laidojimo įmonių paslaugų teikimui. Iš esmės Teisingumo Teismas nusprendė, kad palaikyti gabenimas transporto priemone sudaro konkretų ir specifinį laidojimo įmonių paslaugų teikimo aspektą(66). Vykstant šiai procedūrai dėl įsipareigojimų nevykdymo Teisingumo Teismas nutarė, kad nereikia nagrinėti nei klausimo, ar tokie įmonių suteiktos paslaugos turi būti laikomos vienu paslaugų teikimu(67), nei klausimo, susijusio su skirtingu tokių paslaugų vertinimu.

59. Todėl manau, kad aplinkybės byloje, kuriose buvo priimti pirmiau nurodyti sprendimai, paaiškina, kodėl buvo nukrypta nuo prastos jurisprudencijos šioje srityje. Taigi, šioje byloje netaikytina jokia iš dviejų bendrojo principo, pagal kurį vienam prekių tiekimui ar paslaugų teikimui taikytinas vienodas vertinimas, išimtis. Vis dėlto, grįsdama savo teiginį dėl proporcingos dalies nustatymo atsižvelgiant į paslaugų paskirtį, *BlackRock* taip pat nurodo Sprendimą *Komisija / Liuksemburgas*(68), kuris, mano nuomone, netaikytinas šioje byloje.

b) Sprendimo „*Komisija / Liuksemburgas*“ netaikymas šioje byloje

60. Šis sprendimas(69) buvo priimtas vykstant procedūrai dėl įsipareigojimo nevykdymo, susijusio su tuo, kaip Liuksemburgo Didžioji Hercogystė taikė Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punkte numatytą atleidimą nuo mokesčio nepriklausomoms asmenų grupėms (toliau – NAG). Teisingumo Teismas, be kita ko, nagrinėjo klausimą, ar šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo mokesčio gali būti taikomas nepriklausomos grupės paslaugoms, kurias ji teikia savo nariams, vykdančioms tam tikrą veiklą(70). Teisingumo Teismas nusprendė, kad šioje nuostatoje nėra numatyta neapmokestinti paslaugų, kurios nėra tiesiogiai būtinės vykdančioms NAG narių neapmokestinamą veiklą arba veiklą, dėl kurios jie neturi apmokestinamojo asmens statuso, teikimo.

61. Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*(71) dalys, kuriomis remiasi *BlackRock*, – tai 53 ir 54 punktai, kuriuose Teisingumo Teismas atsako į valstybės narės atsakovės argumentus. Pavyzdžiui, to sprendimo 53 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad „NAG, kurios nariai taip pat vykdo apmokestinamąją veiklą, teikiamoms paslaugoms taip pat gali būti taikomas šis neapmokestinimo atvejis, tačiau tik jeigu šios paslaugos yra tiesiogiai būtinės minėtų narių neapmokestinamai veiklai arba veiklai, dėl kurios jie neturi apmokestinamojo asmens statuso“. Minėto sprendimo 54 punkte Teisingumo Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad valstybė narė atsakovė „nežino, kodėl prireikus NAG būtų pernelyg sunku išrašyti sąskaitas už savo paslaugas be PVM, atsižvelgiant į dalį, kuri visose jos narių veiklos srityse sudaro šiuo mokesčiu

neapmokestinama veikla arba veikla, dėl kurios jie neturi apmokestinamojo asmens statuso“(72).

62. Manau, kad Sprendimu *Komisija / Liuksemburgas*(73) negali būti remiamasi šioje byloje. Šiuo klausimu pažymėtina, jog iš to sprendimo iš tiesų matyti, kad iš principo neapmokestinamos paslaugos gali būti apskaituotos remiantis jų proporcinga dalimi siekiant išsaugoti neapmokestinimo veiksmingumą. Vis dėlto minėtame sprendime toks argumentas atrodo grindžiamas Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punkto formuluote, kurioje aiškiai numatyta NAG narių išlaidų „dalis“. Konstatuotina, kad tokios nuorodos Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte nėra. Todėl, palyginus šį dviejų nuostatų tekstą, matyti, jog „dalis“ nustatymas, kuris gali būti leidžiamas pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punktą, negali būti taikomas kalbant apie Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą, tuo labiau kad Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*(74) motyvų, ypač pateiktų 51 ir 53 punktuose, nagrinėjimas parodo, jog atlikdamas savo analizę Teisingumo Teismas suteikė ypatingą dėmesį Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punkto formulavimui.

63. Be to, nors tiesa, kad Teisingumo Teismo sprendimuose nurodyti motyvai iš principo turėtų būti vienodai svarbūs, kad ir kokia būtų bylos rūšis, t. y. ieškinys dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurį reglamentuoja SESV 258–260 straipsniai, ar prašymas priimti prejudicinį sprendimą, numatytas SESV 267 straipsnyje, vis dėlto būtų neprotinga su tais sprendimais susijusius argumentus automatiškai taikyti kitoms byloms, neatsižvelgus į šią bylą faktines, teises ir kontekstines aplinkybes. Kaip jau buvo nurodyta, pirma, Sprendime *Komisija / Liuksemburgas*(75) taikytos nuostatos formuluotė skiriasi nuo nuostatos, kurią Teisingumo Teismas turi išaiškinti šioje byloje. Antra, Teisingumo Teismui buvo pateiktas konkretus klausimas, t. y. ar aptariama valstybė nėra tinkamai perkėlę Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies f punktą. Atsižvelgdamas į šias pastabas manau, kad aptariamam sprendimui Teisingumo Teismas nesiekė pakeisti savo suformuotos jurisprudencijos dėl vieno paslaugų teikimo, kurį sudaro keli elementai, vertinimo(76). Minėto sprendimo motyvai ir jame nurodyta jurisprudencija neleidžia pagrįsti priešingos išvados. Atsižvelgdamas į šiuos argumentus manau, kad Sprendimas *Komisija / Liuksemburgas*(77) nėra principinis sprendimas, kuriuo būtų galima remtis šioje byloje.

3. **Dėl konkrečiaus atvejo, kai bendrovė sudaro nedidelę SIF dalį**

64. Nustačius, jog turi būti remiamasi prielaida, kad, pirma, *Aladdin* paslaugos yra būdingos ir esminės SIF ir kitų fondų valdymui ir sudaro atskirą grupę ir, antra, jos sudaro vieną paslaugų teikimą kaip ekonomiškai neskaidomą teikimą, reikia išnagrinėti, ar šio paslaugų teikimo apmokestinamoji vertė turi būti diferencijuota, nes dalis šio paslaugų teikimo yra skirta SIF valdyti ir, jei šis paslaugų teikimas būtų skirtas atskirai SIF, jis būtų neapmokestinamas. Kitaip tariant, ar tai, kad keli fondus valdančioje bendrovėje yra nedidelė SIF, kurią valdymas turėtų būti neapmokestinamas, dalis, turėtų nulemti apmokestinamosios vertės išskaidymą? Mano nuomone, atsakymas į šį klausimą turėtų būti neigiamas, ir taip yra dėl kelių priežasčių.

65. Visų pirma svarbu pabrėžti, jog Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje numatytais atleidimo nuo mokesčių atvejais siekiama kelių tikslų, įskaitant šios dalies g punkto tikslą „investuotojams palengvinti investavimą vertybinius popierius per investavimo subjektus, nepatiriant PVM išlaidų“(78). Taigi, šia nuostata Sąjungos teisės akte leidžiamas siekis užtikrinti bendros PVM sistemos neutralumą renkantis arba tiesioginį investavimą vertybinius popierius, arba investavimą tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektams(79). Jei Teisingumo Teismas atsakytų į prejudicinį klausimą taip, kaip siūlo *BlackRock*, šiam tikslui gali būti pakenkta. Neginėjama, kad *Aladdin* paslaugos – tai paslaugų teikimas, kurį *BlackRock* naudoja tiek SIF, tiek ir kitiems fondams valdyti, o tai reiškia, kad aptariamo atleidimo nuo mokesčių prašoma paslaugoms, kurios naudojamos ne tik SIF valdymui. Kadangi Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytas atleidimas nuo mokesčių netaikytinas kitų fondų valdymui, jei toks

paslaugų teikimas, kuris daugiausia naudojamas kitiems fondams, būtų neapmokestinamas, kad ir tik iš dalies, tai neatitiktų minėto tikslo, kurio siekiama šiuo atleidimu nuo mokesčių. Be to, neapmokestinus paslaugų teikimo, kuris naudojamas tiek kitiems fondams, tiek SIF, būtų nukrypta nuo šios išvados 35 ir 36 punktuose nurodytos jurisprudencijos, pagal kurią, atsižvelgiant į tai patį tikslą, reikalaujama, kad trečiojo asmens – valdytojo – teikiamos paslaugos sudarytų atskirą bendrai įvertintą grupę ir būtų būdingos ir esminės SIF valdymui.

66. Be to, kad aptariamas atleidimas nuo mokesčių pagrindinis bylos aplinkybėmis neatitiktų šiuo atleidimu nuo mokesčių siekiamo tikslo, *BlackRock* ginamam požiūriui prieštarauja ir praktinio pobūdžio argumentai. Iš tiesų, kalbant apie *Aladdin* paslaugas, neįmanoma išskirti šio paslaugų teikimo atskiro požymio siekiant nustatyti, kokia paslaugų dalis skirta SIF, o kokia – kitiems fondams valdyti. Šiuo klausimu *BlackRock* siūlo, kad „už valdymo paslaugas sumokėta kaina [būtų] iš esmės apskaičiuota proporcingai valdomų aktyvų vertei“. Galiu tik išreikšti savo abejones dėl šio pasiūlymo. Reikia pabrėžti, kad Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkto tekste yra nurodyti „sandoriai“, kuriuos sudaro „SIF valdymas“, o ne atleidimas nuo mokesčių remiantis „valdomais SIF aktyvais“. Be to, kaip teisingai teigia Jungtinės Karalystės vyriausybė, toks mechanizmas prieštarautų PVM sistemos pobūdžiui ir taptų neįmanoma jį taikyti(80). Iš tiesų, vienam paslaugų teikimui taikytinas PVM nuolat keistųsi atsižvelgiant į SIF ir kitą fondą, kuriems valdyti naudojama aptariama platforma, vertė. Todėl kyla klausimas, kuriuo momentu minėta vertė turi būti nustatoma. Tai reiškia, kad dėl mokėtino PVM paskirstymo atsižvelgiant į valdomą fondą vertė gali būti neapmokestinami kiti fondai, kurių valdymas negali būti atleistas nuo mokesčių. Vis dėlto toks rezultatas neleidžia pasiekti pirmiau minėto tikslo.

67. Šis argumentas patvirtina jurisprudenciją, pagal kurią „per didelis [vieno] bendro sandorio suskaidymas į atskirai kvalifikuotinus atskirus sandorius komplikuoja pridėtinės vertės mokesčių nuostatų taikymą“, ir Teisingumo Teismas yra net nusprendęs „praktiškumui suteikti prioritetą prieš tikslumą“(81). Taigi, jeigu būtų laikoma, kad sudaromas vienas sandoris, tačiau apmokestinimo bazė būtų išskaidyta taikant jai kelis PVM tarifus, tai prieštarautų teismų praktikoje dėl sudėtinio sandorio įtvirtintam tikslui išlaikyti PVM sistemos funkcionalitą(82). Iš esmės šioje jurisprudencijoje pabrėžiamos problemos, susijusios su kriterijais, taikytiniais apibrėžiant vieną paslaugų tiekimą pagal adresatą, t. y. tokiam apibrėžimui atlikti trūksta objektyvaus, skaidraus ir nuspėjamo kriterijaus. Pagrindinis bylos aplinkybėmis, kaip per posėdį pripažino *BlackRock*, neįmanoma arba labai sudėtinga nustatyti, kokia proporcija *BlackRock* naudoja *Aladdin* paslaugas SIF valdyti.

68. Sutinku, kad situacija būtų kitokia, jei *Aladdin* paslaugomis naudotųsi bendrovė, valdanti išimtinai SIF. Šiuo atveju kiltų klausimas dėl mokesčių neutralumo, iš kurio išplaukia, kad kiekvienas subjektas turi turėti galimybę pasirinkti veiklos organizavimo formą, kuri griežtai ekonominiu požiūriu jiems labiausiai tinka, nerizikuodami, kad jų sandoriams nebus taikomas atleidimas nuo mokesčių(83). Vis dėlto, kaip jau patikslino Teisingumo Teismas, minėtas principas nėra ir pirminės teisės norma, kurioje gali būti nustatytos atleidimo nuo mokesčių teisėtumo sąlygos, tai yra aiškinimo principas, kuris turi būti taikomas kartu su principu, pagal kurį atleidimas nuo mokesčių aiškinamas siaurai(84). Taigi, tas pats principas neleidžia išplėsti atleidimo nuo mokesčių taikymo srities, nesant tuo tikslu aiškiai suformuluotos nuostatos(85). Šioje byloje yra akivaizdu, kad jei būtų pritarta atleidimui nuo mokesčių atsižvelgiant į fondą vertę, būtų neapmokestinami kiti fondai, kurie įprastomis sąlygomis neturi būti atleidžiami nuo mokesčių. Kitoks neutralumo principo aiškinimas prieštarautų tam, kas būtų nustatyta šios išvados 45–49 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje, kurioje Teisingumo Teismas nusprendė, kad vienas paslaugų teikimas, kurį sudaro du atskiri elementai – vienas pagrindinis, o kitas – papildomas, kurie, jei būtų teikiami atskirai, būtų apmokestinami skirtingais PVM tarifais, turi būti apmokestinamas vienu PVM tarifu, taikomu šiam vienam paslaugų teikimui, nustatomu remiantis pagrindiniu elementu(86).

69. Galiausiai, dėl pirmiau nurodytų priežasčių manau, kad jei vienas paslaugų teikimas, kurį sudaro *Aladdin* paslaugos, būtų apmokestinamas kitaip nei visas, tai pažeistų reikalavimų siaurai aiškinti atleidimo nuo mokesčių atvejus, numatytus Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalyje. Šis reikalavimas parodo Sąjungos teisės aktų leidėjo norą, kad SIF valdymas būtų neapmokestinamas PVM ir kad šis atleidimas nuo mokesčių būtų netaikomas kitos rūšies fondams arba kitai nei valdymas veiklai. Manau, jog būtų taip reikia suprasti kriterijus, susijusius su SIF valdymu(87). Kitą Direktyvos 2006/112 nuostatą, kurias cituoja *BlackRock*(88), tekstas neleidžia taikyti priešingo požiūrio. Darytina išvada, kad šioje byloje nagrinėjama nuostata, t. y. 135 straipsnio 1 dalimi, siekiama neapmokestinti tik SIF valdymo, ir tai atitinka jos tikslą palengvinti smulkiesiems investuotojams investavimą – vertybinius popierius per investavimo subjektus.

70. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, manau, kad Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatyto atleidimo nuo mokesčių nesiekama atleisti nuo mokesčių valdymo veiklos, kuri vykdoma per IT platformą ir yra skirta tiek SIF, tiek kitiems fondams. Tai reiškia, kad, šioje byloje numatytas SIF valdymo atleidimas nuo mokesčių negali būti taikomas paslaugoms, kurias BFMI teikia *BlackRock*.

71. Vis dėlto noriu pabrėžti, kad kitomis aplinkybėmis nei pateiktos Teisingumo Teismui šioje byloje minėtas atleidimas nuo mokesčių galbūt galėtų būti taikomas paslaugoms, kurias trečiasis asmuo teikia fondų valdytojai, jei paslaugų teikėjas pateiktų išsamius duomenis, kurie leistų mokesčių administratoriui tiksliai ir objektyviai nustatyti konkrečias paslaugas, teikiamas konkrečiai SIF. Iš tiesų, šiuo atveju paslaugų teikimas, skirtas išimtinai SIF, galėtų būti neapmokestintas pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalį, darant prielaidą, kad fondų valdymo paslaugų teikėjui (arba atvirkštinio apmokestinimo atveju – ši paslaugų gavėjui) pavyktų pateikti mokesčių administratoriui tokius duomenis ir tai mokesčių atžvilgiu reikštų, kad panašios situacijos vertinamos objektyviai. Kadangi tokie duomenys šioje byloje nėra, ši prielaida negalima ir negali būti taikomas Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punkte numatytas atleidimas nuo mokesčių.

V. Išvada

72. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau *Upper Tribunal – Tax and Chancery Chamber* (Aukštesnysis teismas (Mokesčių bylų ir kanclerio skyrius), Jungtinę Karalystę) klausimą atsakyti taip:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčių bendros sistemos 135 straipsnio 1 dalies g punktas aiškinamas taip, kad vienam valdymo paslaugų teikimui, kaip antai nagrinėjamam pagrindinėje byloje, kurį per trečiajam asmeniui – paslaugų teikėjui – priklausančią IT platformą gauna fondų valdymo bendrovė, valdanti tiek specialius investicinius fondus, tiek kitus fondus, netaikytinas šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo mokesčių.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 OL L 347, 2006, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 335, 2007, p. 60, ir OL L 235, 2018, p. 26.

3 Pagal šią sistemą PVM apmokestinamas įgyjėjas, o ne tiekėjas ir taikomas įgyjėjo įsisteigimo vietoje galiojantis mokesčių tarifas.

4 Teisingumo Teismas jau pabrėžė, jog „[k]adangi reikšmingos Direktyvos 2006/112 nuostatos turi iš esmės tapti prasmę kaip ir reikšmingos Šeštosios direktyvos 77/388 nuostatos, su šia direktyva susijusi Teisingumo Teismo jurisprudencija taip pat taikoma Direktyvai 2006/112“ (2019 m. balandžio 10 d. Sprendimo *PSM „K“*, C-214/18, EU:C:2019:301, 37 punktas).

5 C-274/15, EU:C:2017:333.

6 Dėl mokėtino PVM „apmokestinamosios vertės“ nustatymo iš Direktyvos 2006/112 73 straipsnio ir 78 straipsnio a punkto matyti, kad paslaugų teikimo apmokestinamoji vertė apima (išskyrus patį PVM) viską, kas sudaro atlygą, kurį paslaugų teikėjas gavo arba turi gauti iš paslaugų siųsiančio asmens arba iš trečiosios šalies už paslaugų teikimą.

7 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289), 2007 m. birželio 28 d. Sprendimas *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ir The Association of Investment Trust Companies* (C-363/05, EU:C:2007:391), 2012 m. liepos 19 d. Sprendimas *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484), 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141), 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *Wheels Common Investment Fund Trustees ir kt.* (C-424/11, EU:C:2013:144), 2014 m. kovo 13 d. Sprendimas *ATP PensionService* (C-464/12, EU:C:2014:139) ir 2015 m. gruodžio 9 d. Sprendimas *Fiscale Eenheid X* (C-595/13, EU:C:2015:801).

8 Žr., be kita ko, 2015 m. gruodžio 9 d. Sprendimą *Fiscale Eenheid X* (C-595/13, EU:C:2015:801, 30 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

9 Žr., be kita ko, 2010 m. spalio 28 d. Sprendimą *Axa UK* (C-175/09, EU:C:2010:646, 25 punktas), 2013 m. sausio 17 d. Sprendimą *Woningstichting Maasdriel* (C-543/11, EU:C:2013:20, 25 punktas), 2014 m. birželio 12 d. Sprendimą *Granton Advertising* (C-461/12, EU:C:2014:1745, 25 punktas ir nurodyta jurisprudencija), 2017 m. lapkričio 16 d. Sprendimą *Kozuba Premium Selection* (C-308/16, EU:C:2017:869, 39 ir 45 punktai), 2018 m. liepos 25 d. Sprendimą *DPAS* (C-5/17, EU:C:2018:592, 29 punktas) ir 2018 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Mailat* (C-17/18, EU:C:2018:1038, 37 punktas).

10 2019 m. balandžio 10 d. Sprendimas *PSM „K“* (C-214/18, EU:C:2019:301, 43 punktas).

11 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 68 punktas) ir 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141, 31 punktas).

12 Dėl šios sąvokų „SIF“ ir „valdymas“ dichotomijos žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą byloje *Fiscale Eenheid X* (C-595/13, EU:C:2015:327, 16–57 punktai).

13 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 53 punktas).

14 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 54 punktas).

15 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *Wheels Common Investment Fund Trustees ir kt.* (C-424/11, EU:C:2013:144, 16 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

16 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *Wheels Common Investment Fund Trustees ir kt.* (C-424/11, EU:C:2013:144, 17 punktas ir nurodyta jurisprudencija). Teisingumo Teismo teigimu, „[b]e kita ko, valstybė narė, paneigdama pačią sąvoką [nepaneigdama pačios sąvokos] „SIF“, negali iš [SIF] atsirinkti tų, kuriems bus taikomas atleidimas nuo mokesčio, ir tų, kuriems jis netaikomas“.

17 Pažymiu, kad savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą šis prašymas pateiktas teismas

nurodo, jog jis „nusprendė, kad gaunamos paslaugos yra „valdymo“ paslaugos, kaip ši sūvoka suprantama pagal [Direktyvos 2006/112] 135 straipsnio 1 dalies g punktą“.

- 18 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 40–43 punktai) ir generalinės advokatės J. Kokott išvada byloje *Fiscale Eenheid X* (C-595/13, EU:C:2015:327, 48 punktas).
- 19 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 64 punktas).
- 20 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 65 punktas).
- 21 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141).
- 22 2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141, 27 punktas).
- 23 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 66 punktas). Ši išvada vėliau buvo patvirtinta 2013 m. kovo 7 d. Sprendime *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141, 20 punktas). Taip pat žr. generalinio advokato P. Cruz Villalón išvadą byloje *GfBk* (C-275/11, EU:C:2012:697, 25 punktas).
- 24 Šiuo klausimu žr. 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimą *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 67 punktas). Ši išvada buvo patvirtinta 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *ATP PensionService* (C-464/12, EU:C:2014:139) 63 punkte.
- 25 Šiuo klausimu žr. 1997 m. birželio 5 d. Sprendimą *SDC* (C-2/95, EU:C:1997:278, 66 punktas), 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimą *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289, 70–72 punktai) ir 2013 m. kovo 7 d. Sprendimą *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141, 21 punktas).
- 26 Šiuo klausimu žr. 2014 m. kovo 13 d. Sprendimą *ATP PensionService* (C-464/12, EU:C:2014:139, 65 ir 75 punktai).
- 27 Žr., be kita ko, 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimą *Rosado Santana* (C-177/10, EU:C:2011:557, 32 punktas) ir 2019 m. spalio 24 d. Nutartį *Topaz* (C-211/17, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:906).
- 28 Šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 27 d. Sprendimą *Levob Verzekeringen ir OV Bank* (C-41/04, EU:C:2005:649, 23 punktas), 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą *Field Fisher Waterhouse* (C-392/11, EU:C:2012:597, 20 punktas) ir 2013 m. vasario 21 d. Sprendimą *Žamberk* (C-18/12, EU:C:2013:95, 31 punktas).
- 29 2014 m. kovo 13 d. Sprendimas *ATP PensionService* (C-464/12, EU:C:2014:139, 75 punktas).
- 30 Iš bylos medžiagos matyti, kad pirmosios instancijos teismas, t. y. *First-tier Tribunal – Tax Chamber* (Pirmosios instancijos teismas (Mokesčių bylų skyrius)), padarė tą pačią išvadą.
- 31 Savo rašytinėse pastabose Komisija išreiškė abejones dėl BFMI paslaugų teikimo kvalifikavimo ir ypač dėl to, ar jos laikytinos būdingomis „SIF valdymui“.
- 32 Pažymiu, kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje vienas paslaugų teikimas dažnai vadinamas „viena sudėtinę paslauga“ (žr., be kita ko, 2013 m. sausio 17 d. Sprendimą *BG Leasing*, C-224/11, EU:C:2013:15 ir 2015 m. liepos 16 d. Sprendimą *Mapfre asistencia ir Mapfre warranty*, C-584/13, EU:C:2015:488) arba „vienu sudėtinu sandoriu“ (žr., be kita ko, 2016 m. gruodžio 8 d. Sprendimą *Stock '94*, C-208/15, EU:C:2016:936). Šioje byloje vartoju pasakymą

„vienas paslaugų teikimas“.

33 Kaip pabrėžė generalinio advokato E. Sharpston savo išvadoje byloje *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:276, 24 punktas), „[p]aslauga laikoma viena: i) jeigu du ar daugiau teikiamų paslaugos elementų yra taip glaudžiai susiję, kad sudaro vieną nedalomą ekonominę paslaugą, kuri būtų dirbtina skaidyti; arba ii) jeigu vienas ar daugiau elementų sudaro pagrindinę paslaugą, o kiti yra pagalbiniai“.

34 2012 m. liepos 19 d. Sprendimas *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484).

35 Šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484, 19–21 punktai ir nurodyta jurisprudencija).

36 2012 m. liepos 19 d. Sprendimas *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484).

37 Šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484, 26 ir 27 punktai).

38 Šiuo klausimu žr. 2013 m. vasario 21 d. Sprendimą *Žamberk* (C-18/12, EU:C:2013:95, 30 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

39 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo ir *First-tier Tribunal – Tax Chamber* (Pirmosios instancijos teismas (Mokesčių bylų skyrius)) sprendimai.

40 Pažymiu, kad per posėdį Komisija kvalifikavo aptariamas paslaugas kaip „vienodų paslaugų teikimą neišskiriant [pagal gavėjų]“.

41 Šiuo klausimu žr. 1999 m. vasario 25 d. Sprendimą *CPP* (C-349/96, EU:C:1999:93, 29 punktas).

42 1999 m. vasario 25 d. Sprendimas *CPP* (C-349/96, EU:C:1999:93).

43 Dabar – Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies a punktas.

44 1999 m. vasario 25 d. Sprendimas *CPP* (C-349/96, EU:C:1999:93, 29 punktas). Šiuo klausimu žr. generalinio advokato N. Fennelly išvadą byloje *CPP* (C-349/96, EU:C:1998:281, 26 punktas).

45 1999 m. vasario 25 d. Sprendimas *CPP* (C-349/96, EU:C:1999:93, 30 punktas). Šios išvados buvo patvirtintos 2012 m. liepos 19 d. Sprendime *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484), kuriame Teisingumo Teismas, be kita ko, nusprendė, kad portfelio valdymo paslaugų, t. y. už atlygą teikiamų veiklų, kurių vykdydamas apmokestinamasis asmuo savo nuožiūra priima sprendimus pirkti ir parduoti vertybinius popierius ir įgyvendina šiuos sprendimus pirkdamas ir parduodamas vertybinius popierius, sudaro dvi sudedamosios dalys, kurios taip glaudžiai susijusios, jog, objektyviai vertinant, sudaro vieną ekonominę paslaugą. To sprendimo 22–29 punktuose Teisingumo Teismas nagrinėtų paslaugų teikimą kvalifikavo kaip vieną teikimą, tačiau nusprendė, kad *Deutsche Bank* vykdoma portfelio valdymo veikla neatitinka švokos „SIF valdymas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 135 straipsnio 1 dalies g punktą, nes ji sudaro tik vieno asmens aktyvų valdymas ir ši aktyvų vertė turi būti palyginti didelė, kad ji valdymas būtų naudingas.

46 Šiuo klausimu žr. 2018 m. sausio 18 d. Sprendimą *Stadion Amsterdam* (C-463/16, EU:C:2018:22, 23 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 47 2013 m. vasario 21 d. sprendimas (C-18/12, EU:C:2013:95).
- 48 2013 m. vasario 21 d. Sprendimas *Žamberk* (C-18/12, EU:C:2013:95, 32 punktas).
- 49 2018 m. sausio 18 d. sprendimas (C-463/16, EU:C:2018:22).
- 50 2018 m. sausio 18 d. Sprendimas *Stadion Amsterdam* (C-463/16, EU:C:2018:22, 26 punktas ir nurodyta jurisprudencija). Kursyvu išskirta mano. Be pirmiau minėtų sprendimų, požiūris, kad papildomas elementas turi būti vertinamas taip pat kaip ir pagrindinis, buvo patvirtintas 2012 m. sausio 19 d. Nutartyje *Purple Parking ir Airparks Services* (C-117/11, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:29, 31 punktas), kurioje Teisingumo Teismas nurodė, jog „[nesvarbu] tai, kad kitomis aplinkybėmis nagrinėjami paslaugos elementai gali būti teikiami atskirai vienas nuo kito, nes ši galimybė yra neatsiejama nuo vieno sudėtinio sandorio koncepcijos“. Šios nutarties 39 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad „jei kelios paslaugos laikomos vienu tiekimu apmokestinimo PVM atžvilgiu, tai neišvengiamai reiškia, kad joms bus taikomas kitoks mokestinis vertinimas nei būtų taikytas šioms paslaugoms tuo atveju, jei jos būtų teikiamos atskirai“.
- 51 2018 m. sausio 18 d. Sprendimas *Stadion Amsterdam* (C-463/16, EU:C:2018:22, 26 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 52 Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą 1 priedo 9 punktas.
- 53 *First-tier Tribunal – Tax Chamber* (Pirmosios instancijos teismas (Mokesčių bylų skyrius)), remdamasis 2013 m. kovo 7 d. Sprendimu *GfBk* (C-275/11, EU:C:2013:141), savo sprendimo 184 punkte nurodė, kad „*Aladdin* paslaugos buvo neatsiejamai susijusios <...> su šias paslaugas gaunančiomis įmonėmis kaip fondų valdytojomis“, ir pridūrė, kad „analizės ir kontrolės funkcijos, pavyzdžiui, buvo visos skirtos veiksmingam fondų valdymui“.
- 54 Pažymiu, kad per posėdį Komisija kvalifikavo aptariamas paslaugas kaip „vienodų paslaugų teikimą neišskiriant [pagal gavėjų]“.
- 55 2006 m. liepos 6 d. sprendimas (C-251/05, EU:C:2006:451).
- 56 2010 m. gegužės 6 d. sprendimas (C-94/09, EU:C:2010:253).
- 57 Dėl išsamios skirtingo mokesčio tarifo analizės žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Regards Photographiques* (C-145/18, EU:C:2019:184, 30 punktas).
- 58 Prašymo priimti prejudicinį sprendimą 22 punktas.
- 59 2006 m. liepos 6 d. sprendimas (C-251/05, EU:C:2006:451).
- 60 Palankus mokestinis vertinimas (nulinis mokesčio tarifas) buvo taikomas priekabiniams nameliams, nes Jungtinė Karalystė pasinaudojo galimybe, suteikta pereinamuoju laikotarpiu pagal Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 2 dalį. Tai buvo galimybė pasirinkti mechanizmą, leidžiantį iki 1991 m. sausio 1 d. tam taikyti tikras nuostatas, kuriomis nukrypstama nuo bendros PVM sistemos.
- 61 Dabar – Direktyvos 2006/112 110 straipsnis.
- 62 2006 m. liepos 6 d. Sprendimas *Talacre Beach Caravan Sales* (C-251/05, EU:C:2006:451).

- 63 2006 m. liepos 6 d. Sprendimas *Talacre Beach Caravan Sales* (C-251/05, EU:C:2006:451, 24 punktas).
- 64 2010 m. birželio 6 d. sprendimas (C-94/09, EU:C:2010:253).
- 65 Pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 16 punktą leidžiamas lengvatinio tarifo taikymas laidojimo įmonių paslaugų teikimui.
- 66 2010 m. gegužės 6 d. Sprendimas *Komisija / Prancūzija* (C-94/09, EU:C:2010:253, 39 punktas). Komisija teigė, kad minėtas gabenimas transporto priemone – tai tos pačios paslaugos, kurių sudaro keli laidojimo įmonių teikiamų paslaugų elementai, dalis.
- 67 Iš esmės, to sprendimo 34 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, „siekiant priimti sprendimą dėl šio ieškinio pagrįstumo, nereikia atsakyti į klausimą, ar, kaip teigia Komisija, laidojimo įmonių paslaugų teikimas paprasto vartotojo požiūriu turi būti laikomas viena įkine operacija“.
- 68 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 69 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 70 Komisijos pateiktas argumentas buvo susijęs su tuo, kad pagal Liuksemburgo teisės nuostatas galimybė taikyti atleidimą nuo mokesčio nebuvo apribota tik paslaugomis, kurios neapmokestinamos vartotojų grandies rinkoje, arba veikla, kuri nepatenka į mokesčio taikymo sritį. Dėl šios praktikos atsirado galimybė atleisti nuo mokesčio paslaugas, kurios naudojamos apmokestinamų paslaugų teikimui, kai apmokestinamų paslaugų gavėjo apyvarta neviršijo 30 % (tam tikrais atvejais – 45 %) jo bendros apyvartos.
- 71 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 72 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Komisija / Liuksemburgas* (C-274/15, EU:C:2017:333, 54 punktas). Kursyvu išskirta mano.
- 73 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 74 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 75 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 76 Žr. šios išvados 45 ir 46 punktus.
- 77 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas (C-274/15, EU:C:2017:333).
- 78 Žr. 2007 m. birželio 28 d. Sprendimą *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ir The Association of Investment Trust Companies* (C-363/05, EU:C:2007:391, 45 punktas).
- 79 Žr. 2007 m. birželio 28 d. Sprendimą *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ir The Association of Investment Trust Companies* (C-363/05, EU:C:2007:391, 45 punktas), 2013 m. kovo 7 d. Sprendimą *Wheels Common Investment Fund Trustees ir kt.* (C-424/11, EU:C:2013:144, 19 punktas), 2014 m. kovo 13 d. Sprendimą *ATP Pension Service* (C-464/12, EU:C:2014:139, 43 punktas) ir 2015 m. gruodžio 9 d. Sprendimą *Fiscale Eenheid X* (C-595/13, EU:C:2015:801, 34 punktas). Dėl atleidimo nuo mokesčio tikslo žr. generalinės J. Kokott išvadą byloje *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2005:523, 28 ir 29 punktai); šioje išvadoje nurodyta, kad SIF valdymas turi būti neapmokestinamas, nes jį turimas kapitalas nedidelis ir jie

gali tik ribotai pasinaudoti galimybe savo kapitalą tiesiogiai investuoti į platų vertybinių popierių spektrą. Generalinis advokatas J. Kokott priduria, jog jiems dažniausiai trūksta žinių, reikalingų vertybiniams popieriams palyginti ir atsirinkti.

80 Vis dėlto nepritariu Jungtinės Karalystės argumentui, kad trečiasis asmuo, teikiantis aptariamą fondų valdymo paslaugą, nežino šio fondų vertės, o tai kelia problemą tuo atveju, kai valdytojas turi pats sumokėti mokėtiną PVM. Bet visišškai logiška manyti, kad šios rūšies paslaugas teikiantis trečiasis asmuo žino minėtą fondų vertę.

81 Žr. generalinio advokato J. Kokott išvadą byloje *Levob Verzekeringen ir OV Bank* (C-41/04, EU:C:2005:292, 66 punktas ir 23 išnaša).

82 Žr. generalinio advokato J. Kokott išvadą byloje *Talacre Beach Caravan Sales* (C-251/05, EU:C:2006:295, 32 punktas).

83 Žr. šios išvados 30 punktą.

84 Šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Deutsche Bank*, C-44/11 (EU:C:2012:484, 45 punktas).

85 Šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484, 45 punktas) ir generalinio advokato E. Sharpston išvadą byloje *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:276, 60 punktas).

86 2018 m. sausio 18 d. Sprendimas *Stadion Amsterdam* (C-463/16, EU:C:2018:22, 36 punktas).

87 Žr. šios išvados 34–36 punktus.

88 Savo rašytinėse pastabose *BlackRock* nurodo Direktyvos 2006/112 136 straipsnį ir 168 straipsnio a punktą.